

УДК 37.018.1:373.3:613

Панченко Є. С.

асистент кафедри теорії та методик
дошкільної й інклюзивної освіти
Житомирський державний університет імені Івана Франка

СПІВПРАЦЯ ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ ТА СІМ'Ї ПІД ЧАС ВАЛЕОЛОГІЧНОГО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ

Сучасне суспільство висуває високі вимоги до фізичного, психічного та соціального здоров'я дитини дошкільного віку. В період дошкільного дитинства починають формуватися основи майбутнього способу життя, звички та ставлення до власного здоров'я. Саме тому валеологічне виховання посідає важливе місце в освітньому процесі закладу дошкільної освіти, а ефективна співпраця дитячого садка та сім'ї відіграє ключову роль у цьому процесі.

Науковці відмічають, що у дітей дошкільного віку зростає рівень захворюваності, що зумовлено малорухливим способом життя, незбалансованим харчуванням, екологічними проблемами та стресами. Важливість валеологічної освіти дітей висвітлюється у наукових працях Т. Андрющенко, Н. Денисенко, О. Дубогай, Н. Коцур, О. Максимової, та інших.

Деякі батьки вважають, що формування основ здорового способу життя дітей покладено саме на вихователів закладів дошкільної освіти, проте роль педагогів полягає лише у підтримці цього процесу. Основну роль відіграють батьки, які є прикладом для наслідування дітей. Сьогодні в основі нової філософії взаємодії сім'ї та закладу дошкільної освіти лежить ідея про те, що за виховання дітей несуть відповідальність батьки, а всі інші соціальні інститути покликані допомогти, підтримати, направити, доповнити їх виховну діяльність [1, с. 42]. Це твердження підтверджується статтею 8 Закону України “Про дошкільну освіту”. Не важливо, скільки зусиль докладуть вихователі для формування здоров'язберезувального світогляду у дитини, якщо погляди батьків будуть відрізнятися. Розбіжність у поглядах вихователів та батьків заплутає дитину остаточно та не дасть зрозуміти що є корисним, а що шкідливим. І навіть якщо батьки підтримуватимуть слова вихователів, а діями показуватимуть протилежне (наприклад, стверджуватимуть, що кожного ранку обов'язково необхідно робити ранкову гімнастику, а самі не виконуватимуть цього; говоритимуть про шкідливість чипсів, але споживатимуть їх самі) це призведе до виникнення суперечностей у дитини та небажання дотримуватися встановлених правил.

Не всі батьки володіють необхідними знаннями про здоровий спосіб життя, правила його дотримання. ЗДО може стати важливим інформаційним центром для просвіти батьків та формування відповідального ставлення до здоров'я дитини. Система роботи з підвищення педагогічної культури батьків з основ здорового способу життя здійснюється через колективні та індивідуальні; словесні, практичні та наочні форми роботи [2, 131]. Для зміцнення взаємодії між сім'єю та ЗДО, підвищення рівня обізнаності батьків щодо валеології необхідно проводити заходи, спрямовані на педагогічну просвіту батьків (семінари, консультації, круглі столи), взаємодію між

дітьми, батьками та педагогами (кулінарні майстер-класи з приготування корисних страв, екологічні та валеологічні акції, фізкультурно-оздоровчі заходи), індивідуальну роботу з батьками (індивідуальні консультації, опитування, анкетування).

В практиці закладів дошкільної освіти спостерігається тенденція до використання нетрадиційних форм співпраці з батьками, що дозволяє зробити процес валеологічної освіти більш цікавим, залучити батьків до активної участі в житті дітей та покращити їхню обізнаність про здоровий спосіб життя. Серед таких форм можуть бути спільні прогулянки та екскурсії (пікніки на природі, походи в ліс, ботанічний сад, екскурсії до фермерських господарств), театралізовані вистави (постановка казок на валеологічну тематику) та творчі проекти (записи сімейних роликів про здоровий спосіб життя, фото спортивного дня, ведення спільного щоденника, де фіксуються корисні звички родини, створення сімейного плакату з концепцією здорового способу життя тощо), валеологічні квести та ігрові програми (вікторина “Що я знаю про своє здоров'я”, квести “Подорож у країну здоров'я”, “Фітнес-марафон”, “Скарби здоров'я”), майстер-класи та тренінги (“Готуємо здоровий сніданок разом”, “Його для дітей та їх батьків”, “Масаж та гімнастика для дітей в домашніх умовах”), валеологічні вечори та інтерактивні зустрічі, на яких батьки та педагоги можуть обговорити сімейні традиції оздоровлення, обмінятися досвідом, послухати лекції від лікарів, нутриціологів та інших фахівців щодо дотримання здорового способу життя.

Можемо впевнено стверджувати, що валеологічне виховання дітей дошкільного віку має бути систематичним та відбуватися як у закладі дошкільної освіти, так і вдома. Узгодженість дій педагогів та батьків сприятиме ефективному засвоєнню валеологічних знань та навичок.

Список літератури

1. Корбун Ю. Співпраця дитячого закладу і сім'ї з питань валеологічного виховання. Перспективи розвитку дошкільної освіти і сучасний образ дитинства: зб. наукових праць / за заг. ред.: О.О.Максимової, М.А.Федорової. Житомир: ФОП Левковець, 2021. С. 41-44.